

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 21 października 2016 roku

Pozwem z dnia 1 lutego 2016 r. J. M. wniósł o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 24 lipca 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że na podstawie rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. dochodzi od pozwanego zryczałtowanego odszkodowania za opóźnienie w podróży. Wyjaśnił, że w dniu 22 lipca 2015 r. miał odbyć podróż z portu lotniczego w A. do portu lotniczego w K., połączeniem realizowanym przez pozwanego. Lot ten uległ dwudziestojednogodzinnemu opóźnieniu. Pozwany, pomimo wyzwania go do zapłaty, nie uiścił odszkodowania na rzecz powoda.

W dniu 29 lutego 2016 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w W. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany zaskarżył powyższy nakaz zapłaty i wniósł o oddalenie powództw w całości oraz, o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany przyznał, że lot (...) był opóźniony więcej niż trzy godziny. Pozwany wskazał jednak, że powód nie przedstawił potwierdzenia rezerwacji na ten lot.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. M. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę przewozu lotniczego na dzień 22 lipca 2015 r. z A. w Hiszpanii do portu lotniczego w K.. Połączenie o numerze (...) było realizowane przez (...) sp. z o.o. w W. z planowaną godziną wylotu z portu startowego - 15:10. Lot był opóźniony dwadzieścia jeden godzin i w związku z tym samolot wystartował dopiero w dniu 23 lipca 2015 r. około godziny 12:15 (okoliczności bezsporne, dowód: karta pokładowa k. 10).

W związku z opóźnieniem w podróży lotniczej J. M. pismem z dnia 6 sierpnia 2015 r. wezwał (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. należnego mu odszkodowania za opóźniony lot o numerze (...) w kwocie 400 euro (dowód: wezwanie do zapłaty k. 9).

W odpowiedzi na wskazane wyżej wezwanie pismem z dnia 11 września 2015 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przeprosiła za wszelkie niedogodności związane z opóźnieniem lotu (...) oraz odmówiła wypłaty odszkodowania, ze względu na to, że opóźnienie było spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których przewoźnik nie mógł przewidzieć, ani uniknąć (dowód: pismo k. 12).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów i ich kserokopii złożonych do akt sprawy. Okoliczności te jako przyznane Sąd na podstawie art. 229 i 230 k.p.c. uznał za udowodnione, nadto znajdują potwierdzenie w złożonych do akt dokumentach. Dokumenty te Sąd uznał za wiarygodne, gdyż nie były kwestionowane przez strony, a Sąd z urzędu nie znalazł podstaw do odmówienia im wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w części.

Powód opierał swoje roszczenie na regulacji zawartej w Rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. UE L 2004/46/1). Ochrona na podstawie przepisów tego Rozporządzenia obejmuje nie tylko pasażerów

lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także loty stanowiące część zorganizowanych wycieczek (motyw piąty Rozporządzenia). W myśl art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia w przypadku odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, zgodnie z art. 7, chyba że:

- i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu; lub
- ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu; lub

(...) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu.

Stosownie do art. 7 ust. 1 rozporządzenia pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości:

- a) 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów
- b) 400 EUR dla wszystkich lotów wewnątrzspółnotowych dłuższych niż 1.500 kilometrów i wszystkich innych lotów o długości od 1.500 do 3.500 kilometrów;
- c) 600 EUR dla wszystkich innych lotów niż loty określone w lit. a) lub b).

Przy określaniu odległości, podstawą jest ostatni cel lotu, do którego przybycie pasażera nastąpi po czasie planowego przylotu na skutek opóźnienia spowodowanego odmową przyjęcia na pokład lub odwołaniem lotu. W dalszej kolejności należy wskazać, że w myśl art. 5 ust. 3 Rozporządzenia obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Sąd zważył, że artykuły 5, 6 i 7 Rozporządzenia nr 261/2004 należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania prawa do odszkodowania, pasażerów opóźnionych lotów należy traktować jak pasażerów odwołanych lotów oraz że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 tego Rozporządzenia, jeżeli z powodu tych lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, czyli jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Niemniej takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (tak Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07 mających za przedmiot wnioski o wydanie na podstawie art. 234 WE orzeczeń w trybie prejudycjalnym, złożone w postępowaniu Christopher S., G. S., A. S. p-ko (...) oraz S. B., K. L. p-ko A. France SA, (...) (...) - (...)).

Należy podkreślić, że celem Rozporządzenia, wynikającym zwłaszcza z motywu drugiego, jest podniesienie poziomu ochrony pasażerów lotniczych poprzez naprawienie szkód przez nich poniesionych w ramach transportu lotniczego w przypadku „odmowy przyjęcia na pokład i odwołania lub dużego opóźnienia lotów”. Pasażerowie, których lot został odwołany i pasażerowie, których lot jest znacznie opóźniony, ponoszą analogiczną szkodę polegającą na stracie czasu w stosunku do pierwotnego planu ich lotu, a co za tym idzie, znajdują się w porównywalnych sytuacjach. Dlatego należy uznać za Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, że pasażerowie lotów opóźnionych mogą powoływać się na prawo do odszkodowania przewidzianego w art. 7 Rozporządzenia nr 261/2004, jeżeli z powodu tego opóźnienia poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny. Takie rozwiązanie jest również zgodne z motywem piętnastym Rozporządzenia, skoro na podstawie tego motywu ustawodawca powiązał „duże opóźnienie” z prawem do

odszkodowania. Ponieważ art. 6 Rozporządzenia przypisuje takie skutki prawne już w przypadku niektórych lotów opóźnionych o dwie godziny, motyw piętnasty Rozporządzenia obejmuje bez wątpienia opóźnienia o co najmniej trzy godziny. Podkreślić należy, że również wyrokiem z dnia 23 października 2012 r. w połączonych sprawach C-581/10 i C-629/10 Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekając w składzie (...) potwierdził interpretację Rozporządzenia zaprezentowaną w wyroku C-402/07.

W toku postępowania pozwany podnosił, że powód nie udowodnił posiadania przez siebie ważnego dokumentu potwierdzającego rezerwację. W ocenie Sądu zarzut ten jest zupełnie bezzasadny. Powód do pozwu załączył bowiem poświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię karty pokładowej. Z dokumentu tego jednoznacznie wynika, że J. M. miał w dniu 22 lipca 2015 r. zarezerwowany lot z A. do K.. Jak wynika z informacji zawartych na karcie pokładowej, lot ten realizowany był przez pozwanego. W ocenie Sądu powód w dostateczny sposób udowodnił fakt bycia pasażerem opóźnionego lotu.

Ponadto powód podnosił, że z uprawnień wynikających z Rozporządzenia 261/2004 nie mogą skorzystać osoby podróżujące bezpłatnie. Również ten zarzut nie zasługuje na uwzględnienie. Należy wskazać, że sam fakt nieokreślenia konkretnej ceny, za którą został zrealizowany lot nie pozwala na stwierdzenie, że była to usługa świadczona bezpłatnie. Słusznie strona powodowa w toku procesu wskazała, że przy zakupie wycieczki turystycznej zawiera się umowę o świadczenie całego pakietu usług, które nie mają jasno określonych cen za poszczególne elementy imprezy turystycznej. Podobna sytuacja dotyczy również należności za wykonanie usługi transportu lotniczego - biuro podróży wynajmuje od linii lotniczych samolot lub jego część i nie dokonuje już osobnych płatności za konkretnych pasażerów, lecz cena tej usługi znajduje się w każdej, uiszczonej jednostkowo należności za wycieczkę. Ponadto kwestia wyłączenia ze stosowania Rozporządzenia 261/2004 lotów realizowanych na zasadnie bezpłatności ma charakter wyjątkowy i to na podmiocie wyprowadzającym z tej okoliczności korzystne dla siebie skutki prawne spoczywa ciężar ich udowodnienia. W niniejszej sprawie strona pozwana nie wykazała się jakąkolwiek inicjatywą dowodową w tym zakresie i w związku z tym ponosi ona ujemne konsekwencje procesowe w postaci nieuwzględnienia zarzutu.

W niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości, że lot, którym podróżował powód, był opóźniony dwadzieścia jeden godzin oraz że lot miał charakter wspólnotowy o długości ponad 1500 km. Były to okoliczności niesporne między stronami. W związku z powyższym, mając na uwadze treść art. 7 ust. 1 lit. b) Rozporządzenia, należy wskazać, że powodowi przysługuje wobec pozwanego roszczenie o odszkodowanie w kwocie 400 euro.

W przedmiocie odsetek za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Opóźnienie się w spełnieniu świadczenia powstaje, jeżeli dłużnik nie spełnia go w czasie właściwym. Zauważyć należy, że kwestię wymagalności roszczenia reguluje przepis art. 455 k.c., zgodnie z którym, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie winno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania świadczenia. Mając na uwadze powyższe rozważania należy wskazać, że powód w sposób niezasadny określił datę początkową, od której naliczane miałyby być odsetki. Podnosił on, że roszczenie przysługujące mu wobec pozwanego stało się wymagalne 23 lipca 2015 r. W ocenie Sądu użycie w przepisach Rozporządzenia formuły „pasażerowie otrzymują” nie zwalnia dochodzącego odszkodowania od sprecyzowania żądanej kwoty oraz wezwania przewoźnika do jej zapłaty. Należy zaznaczyć, że roszczenie to nie jest przyznawane automatycznie każdemu z pasażerów określonego lotu w tej samej wysokości. Na fakt istnienia roszczenia lub jego wysokości mogą mieć znaczenie czynniki takie jak np. bezpłatność usługi lub fakt, że dany lot był jedynie etapem całej podróży odbywanej drogą lotniczą w związku z międzylądowaniem. W związku z tym w każdym jednostkowym przypadku konieczne jest określenie wysokości dochodzonego żądania oraz sprecyzowanie terminu jego zapłaty. W niniejszej sprawie powód nie przedstawił dowodu doręczenia wezwania do zapłaty i w związku z tym Sąd ustalił, że pozwany znalazł się w zwłoce w dniu zastępującym po upływie 14 dni od wysłania wezwania, tj. w dniu 21 sierpnia 2015 r. W zakresie doprecyzowania sposobu wyliczenia wyżej wskazanych 14 dni, Sąd przyjął 7 dni jako okres doręczenia pisma oraz 7 dni jako wyznaczony termin zapłaty. Mając na uwadze powyższe za okres od 21 sierpnia

2015 r. do dnia zapłaty należało orzec o obowiązku uiszczenia odsetek w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (pkt I wyroku). W pozostałym zakresie żądanie dotyczące odsetek należało oddalić (pkt II wyroku).

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c. Pozwany, będący stroną przegrywającą sprawę, obowiązany jest zwrócić na rzecz powoda koszty postępowania w kwocie 1247zł, na którą składa się opłata od pozwu w wysokości 30 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, a także wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 1 200 zł, ustalone stosownie do § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji.

SSR Paweł Szymański

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda a pozwanemu z pouczeniem o apelacji.